

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

УЗГОДЖЕНО
В.о.декана ФЕБА

Світлана ПЕТРОВСЬКА
«02» 02 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОТУХІН
«13» 02 2024 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Страховий менеджмент»

Освітньо-професійна програма: «Фінанси і кредит»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	2	210/ 7,0	36	36	–	138	-	КР – 2 с.	Екзамен 2 с.
Заочна	1,2	210/ 7,0	12	12	–	186	К.р(1) – 2с.	КР – 2 с.	Екзамен 2 с.

Індекс: НМ-6-072/21 –2.1.6

НМ-6-072з/22 –2.1.6

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Страховий менеджмент»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 11.01.09-01-2024

стор. 2 з 15

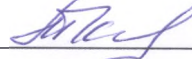
Робочу програму навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит», навчальних та робочих навчальних планів № НМ-6-072/21, РМ-6-072/23 та №НМ-6-072з/22, РМ-6-072з/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
доцент кафедри фінансів,
обліку та оподаткування, к.е.н.:

 /Вікторія КОЗЛОВА/

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» – кафедри фінансів, обліку та оподаткування, протокол № 1 від «18» 01 2024 р.

Гарант освітньо-професійної програми /Тетяна КОСОВА /

Завідувач кафедри /Тетяна КОСОВА /

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 5 від «24» 01 2024 р.

Голова НМРР /Анатолій ТОФАНЧУК/

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	6
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	10
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	11
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	11
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	12
3.1. Методи навчання	12
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	12
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	13
4. Рейтингова система оцінювання набутих здобувачем вищої освіти знань та вмінь	13

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Страховий менеджмент» є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі управління та адміністрування.

Метою навчальної дисципліни є: формування теоретичних знань з теорії і практики підготовки та реалізації управлінських рішень, що забезпечують раціональне формування й використання потенціалу страхових компаній і гармонізацію фінансових інтересів споживачів страхових послуг, власників і персоналу страхових компаній, посередників та держави.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- засвоєння понятійного апарату теорії страхового менеджменту, форм і методів страхової діяльності, вивчення засобів організації та розвитку страхової компанії й регулювання страхової діяльності;
- набуття практичних навичок планування та прийняття управлінських рішень при здійсненні страхування, перестраховування ті іншої діяльності страхових компаній.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

ПРН1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРН3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН5. Вільно спілкуватися українською та іноземною мовами усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.

ПРН7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПРН9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПРН12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПРН13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПРН16. Застосовувати практику страхового та податкового менеджменту в процесі перерозподілу капіталу на ринку фінансових послуг.

ПРН18. Адаптувати положення та методи дослідження інших наук для розв'язання професійних та наукових задач у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН19. Вміти моделювати та діагностувати діяльність суб'єктів господарювання з метою ефективного управління за рахунок використання сучасних комп'ютерних систем обробки фінансової інформації.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

1. Інтегральна компетенція:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

2. Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність спілкуватися українською та іноземною мовами.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

ЗК11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації з різних джерел у предметному полі фінансів.

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, вести переговори.

3. Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ФК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК10. Здатність виконувати наукові дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень.

ФК14. Уміння планувати роботу фінансово-кредитних установ, розробляти стратегії їх розвитку. Організовувати нормативно-правове, інформаційне, технічне та інше забезпечення праці суб'єктів господарювання. Організовувати систему внутрішнього моніторингу.

ФК16. Здатність до управління діяльністю страхових компаній з огляду на сучасні умови розвитку ринку та світові тенденції господарювання.

ФК17. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Інновації у фінансовій сфері», «Фінансовий менеджмент», «Діагностика і моделювання фінансової діяльності».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з трьох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля №1 «Теоретичні аспекти страхового менеджмента»;

– навчального модуля №2 «Ключові напрямки страхового менеджмента», кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання;

Окремим третім модулем (освітнім компонентом) є курсова робота (КР), яка виконується у другому семестрі. КР є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих здобувачем вищої освіти у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль 1. «Теоретичні аспекти страхового менеджмента»

Інтегровані вимоги модуля №1:

Знати:

- теоретичні та організаційні основи страхового менеджменту,
- організаційні й законодавчі основи страхового підприємництва;
- функції страхового менеджменту та планування страхової діяльності;
- зміст та принципи організації страхової діяльності, зовнішні та внутрішні

фактори, що впливають на створення різновидів організаційно-правових форм здійснення страхової діяльності.

Вміти:

- здійснювати контроль над планування страхової діяльності;
- здійснювати контроль за технологіями складання та практичною реалізацією планів у страховій компанії;
- оцінювати ризики при прийнятті їх на страхування.

Тема 1.1. Сутність і значення страхового менеджменту. Поняття менеджменту страхової діяльності. Специфіка страхового менеджменту. Страхова організація як складна багатофункціональна система. Основні властивості системи: обмеженість, цілісність, взаємозалежність та взаємодія, структурність, ієрархічність та ін. Системний та ситуаційний підходи в менеджменті страхової діяльності. Принципи та функції менеджменту. Специфіка страхового менеджменту. Правові основи страхового менеджменту.

Тема 1.2. Ресурсний потенціал, структура й органи управління страховою організацією. Ресурсний потенціал страхової організації та його складові. Зміст і принципи організації страхової діяльності. Зовнішні та внутрішні фактори, що впливають на створення різновидів організаційно-правових форм здійснення страхової діяльності на вітчизняному ринку. Основні організаційно-правові форми здійснення страхової діяльності в Україні. Акціонерна страхова компанія. Представництво, агентство, філія страхової компанії. Процес створення страхової компанії: реєстрація страховика як юридичної особи та надання юридичній особі статусу страховика. Спеціалізація страховика: страховики, що здійснюють страхування життя; страховики, що здійснюють загальні види страхування; страховики, що здійснюють перестраховування. Вимоги до реорганізації та ліквідації страховика. Персонал страхової компанії. Кадрова політика страховика. Система оплати праці в страховій компанії. Основи мотивації персоналу.

Тема 1.3. Планування у страховій діяльності. Стратегічний менеджмент страхової діяльності як динамічна сукупність взаємопов'язаних процесів: аналіз середовища, визначення місії та цілей, вибір та реалізація стратегії, оцінка і контроль реалізації стратегії. Види стратегій страхової діяльності. Стратегії бізнесу, функціональні стратегії та принципи їх формування. Складові оцінювання та контролю реалізації стратегії. Стан та напрямки розвитку стратегічного менеджменту страхової діяльності в Україні. Економічна сутність планування в менеджменті страхової діяльності та його етапи. Умови планування в менеджменті страхової діяльності. Основні методи розробки планів менеджменту страхової діяльності. Вимоги до поточного, оперативного та стратегічного планування страхової діяльності. Основні розділи типового бізнес-плану. Технологія складання та практичної реалізації планів у страховій компанії.

Тема 1.4. Комунікації та інформаційне забезпечення страхового менеджменту. Комунікації в сучасній страховій організації: сутність, елементи й

етапи комунікаційного процесу. Страхова статистика та бухгалтерський облік як інструменти управління. Звітність страхової компанії. Договори у сфері страхування. Персоніфікований (індивідуальний) облік договорів страхування життя. Інформаційно-технічне забезпечення страхової діяльності. Пошук, обробка, аналіз та синтез інформації у страховій діяльності. Функції інформаційних систем у страховій компанії. Мета, завдання і основні функції автоматизованих офісних систем у страхових компаніях.

Тема 1.5. Маркетингова діяльність в страховому бізнесі. Сутність та складові страхового маркетингу. Зміст та завдання управління якістю страхового продукту. Класифікація страхових послуг за ознаками: ринкової активності, економічними, юридичними, за обсягом страхового захисту тощо. Управління наданням окремих видів страхових послуг: управління їх розробкою, обсягом, структурою, якістю і реалізацією. Договір страхування як основний інструмент реалізації страхового продукту добровільного та обов'язкового страхування. Схеми процесу розробки страхового продукту. Інноваційна діяльність страхової компанії та залучення ресурсів для цього. Управління системою продажів страхових продуктів. Особливості страхової послуги як товару. Роль продажу страхових продуктів в розвитку страхової діяльності.

Модуль 2. «Ключові напрямки страхового менеджмента»

Інтегровані вимоги модуля №2:

Знати:

- особливості ідентифікації й оцінювання ризиків страхової діяльності;
- повний цикл управління ризиками й особливості основних етапів його застосування;
- законодавче регулювання перестраховальною діяльністю.

Вміти:

- формувати перестрахову політику;
- врегулювати страхові претензії;
- забезпечувати фінансову надійність страховика в усіх аспектах;
- управляти фінансами страховиків;
- здійснювати контроль за управлінням портфелем конкурентоспроможності страхових послуг.

Тема 2.1. Управління ризиками у страховій діяльності. Ризик у системі управління страховою організацією. Ризики, пов'язані з активами. Ризик-менеджмент страхової організації. Ризики, пов'язані зі страховою діяльністю. Ризики, не пов'язані зі страховою діяльністю. Ризики об'єктів страхування. Методи оцінювання ризиків. Страховий андеррайтинг у системі ризик-менеджменту. Аналіз капіталу в системі ризик-менеджменту страховика. Способи розрахунку очікуваної ставки вартості власного капіталу. Перестраховання в системі управління страховими ризиками.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Страховий менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09-01-2024
		стор. 9 з 15	

Тема 2.2. Урегулювання страхових претензій. Сутність претензії. Визначення розміру шкоди, завданої страховим випадком. Договір страхування як основний інструмент врегулювання претензій при настанні страхового випадку. Документальне підтвердження претензії. Сторони врегулювання та порядок розгляду претензії. Процес врегулювання претензій страхувальників та його завдання. Виплата страхового відшкодування.

Тема 2.3. Управління грошовими потоками страховика. Значення та особливості грошових потоків у діяльності страховика. Види грошових потоків та їх класифікація. Принципи управління грошовими потоками. Оптимізація грошових потоків страховика. Вхідні грошові потоки та їх характеристика. Зміст і завдання управління вхідними грошовими потоками страховика. Управління грошовими потоками, пов'язаними з операційною діяльністю. Вихідні грошові потоки страховика та їх характеристика. Зміст і завдання управління вихідними грошовими потоками. Управління грошовими потоками, пов'язаними з окремими видами діяльності страховика.

Тема 2.4. Управління фінансовою надійністю страховика. Сутність, функції та склад фінансового менеджменту страхової компанії. Оцінювання фінансових ресурсів страхової компанії, їх джерел і форм руху. Статутний капітал. Страхові резерви і страхові активи. Нормативні співвідношення між страховими активами і страховими зобов'язаннями. Податковий менеджмент страхової діяльності. Управління інвестиційним портфелем: розміщення страхових резервів, власних коштів та інвестиційна діяльність. Фондовий ринок і робота на ньому страхової компанії. Поняття фінансової надійності страховика. Управління платоспроможністю страховика. Управління формуванням та використанням прибутку страховика. Управління капіталом страхової компанії. Управління фінансовим станом страховика.

Тема 2.5. Фінансовий моніторинг у страхових організаціях. Необхідність, сутність та призначення фінансового моніторингу у страховій діяльності. Склад системи правового регулювання фінансового моніторингу. Фінансовий моніторинг страхової діяльності: завдання, функції, права й обов'язки. Функції контролю за діяльністю суб'єктів страхового ринку, забезпечення гласності їхньої діяльності і підтримки правопорядку в галузі тощо. Правове забезпечення фінансового контролю страховиків в Україні. Зовнішній фінансовий контроль страхових організацій. Внутрішній фінансовий контроль страховиків. Контроль платоспроможності страховиків згідно директив ЄС. Solvency II.

Модуль № 3 «Курсова робота»

Курсова робота (КР) виконується у другому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих здобувачем вищої освіти у процесі засвоєння всього навчального матеріалу з дисципліни «Страховий менеджмент».

Мета курсової роботи – набути теоретичні та практичні знання з підготовки та реалізації управлінських рішень, що забезпечують раціональне формування й

використання потенціалу страхових компаній і гармонізацію фінансових інтересів споживачів страхових послуг, власників і персоналу страхових компаній, посередників та держави. Для успішного виконання курсової роботи здобувач вищої освіти повинен знати теоретичні аспекти організації фінансів і рух грошових коштів підприємства, володіти знаннями з аналізу та управління активами та пасивами суб'єктів господарювання.

Виконання, оформлення та захист КР здійснюється здобувачем вищої освіти в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання КР, – до 30 годин самостійної роботи.

2. 3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Теоретичні аспекти страхового менеджмента»									
1.1	Сутність і значення страхового менеджменту.	2 семестр				1 семестр			
		14	2	2	10	6	2	-	4
1.2	Ресурсний потенціал, структура й органи управління страховою організацією.	18	2 2	2 2	10	6	1	-	5
1.3	Планування у страховій діяльності.	14	2	2	10	6	2	-	4
1.4	Комунікації та інформаційне забезпечення страхового менеджменту.	18	2 2	2 2	10	6	1	-	5
1.5	Маркетингова діяльність в страховому бізнесі.	15	2	2 2	9	6	2	-	4
1.6	Модульна контрольна робота №1	3	2	-	1	-	-	-	-
Усього за модулем №1		82	16	16	50	30	8	-	22
Модуль №2 «Ключові напрямки страхового менеджмента»									
2.1	Управління ризиками у страховій діяльності.	22	2 2	2 2	14	2 семестр			
						28	1	2	25
2.2	Урегулювання страхових претензій.	18	2 2	2 2	10	28	1	2	25
2.3	Управління грошовими потоками страховика.	20	2 2	2 2	12	28	1	2	25
2.4	Управління фінансовою надійністю страховика.	18	2 2	2 2	10	30	-	2 2	26
2.5	Фінансовий моніторинг у страхових організаціях.	17	2	2 2	11	28	1	2	25
2.6	Модульна контрольна робота №2	3	2	-	1	-	-	-	-
2.7	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
Усього за модулем №2		98	20	20	58	150	4	12	134

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Страховий менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09-01-2024
		стор. 11 з 15	

Модуль №3 «Курсова робота»									
3.1	Теоретичні основи та практичні аспекти антикризового управління в страховій діяльності	30	-	-	30	30	-	-	30
Усього за модулем №3		30	-	-	30	30	-	-	30
Усього за навчальною дисципліною		210	36	36	138	210	12	12	186

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Контрольна (домашня) робота (ЗФН) з дисципліни виконується у другому семестрі відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій.

Мета контрольної (домашньої) роботи (ЗФН) – перевірка, закріплення та розвиток знань здобувачів, отриманих в процесі вивчення дисципліни «Страховий менеджмент». Теми охоплюють всі розділи дисципліни і надають можливість творчого вирішення проблеми.

Для успішного виконання контрольної (домашньої) роботи (ЗФН) здобувач повинен **знати**: сутність, функції та роль страхового менеджменту в ринковій економіці; порядок проектування, реєстрації й ліцензування страхових організацій, принципи управління страховою компанією; сутність і способи активізації маркетингової діяльності в страхових організаціях; методи вивчення попиту на страхові послуги; технологію відбору ризиків на страхування і врегулювання страхових претензій; особливості управління грошовими потоками в страхуванні; умови і способи підвищення фінансової надійності страхової організації; процедури здійснення фінансового моніторингу операцій страховика.; **вміти**: досліджувати стан ринку страхових послуг; аналізувати діяльність страховика і пропонувати заходи, спрямовані на її поліпшення; визначати достатність коштів страхових резервів для забезпечення виконання зобов'язань перед страхувальниками; визначати напрями ефективного розміщення страхових резервів та тимчасово вільних власних коштів страховика; забезпечувати контроль за фінансовою надійністю страхової компанії

Час, потрібний для виконання контрольної (домашньої) роботи (ЗФН), складає до 8 годин самостійної роботи.

Для здобувачів ЗФН - завдання для виконання розробляються автором робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома здобувача індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома здобувачів вищої освіти.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- метод проблемного викладу;
- дослідницький метод;
- дискусія;
- мозкова атака;
- метод конкретних ситуацій (КС): КС, що навчають аналізу та оцінці; КС, що навчають вирішенню проблем та прийняттю рішень; КС, що ілюструють проблему, рішення або концепцію в цілому.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, практичних занять, під час самостійної роботи здобувачів вищої освіти, роботи з навчальною літературою.

3.2. Рекомендована література

Основні рекомендовані джерела

3.2.1. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 року № 1909-IX
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>

3.2.2. Борисюк О.В. Страховий менеджмент: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 102 с.

3.2.3. Опальчук Р.М. Страховий менеджмент : навч. посіб. К. : ЦП "Компринт", 2023. 251 с.

3.2.4. Фінанси страхових організацій : у схемах і таблицях : навч. посіб. / М.П.Федишин, Л.В. Попова, С.С. Кучерівська. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. 2023. 228 с.

3.2.5. Сосновська О.О. Страхування: навч. посіб . К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с

3.2.6. Антипенко Н.В. Формування страхового ринку України. Львів : «Галицька видавнича спілка», 2020. 471 с.

3.2.7. Страхова діяльність : метод. реком. / О. М. Гладчук, С.С. Кучерівська. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 80 с.

3.2.8. Клапків Л.М., Клапків Ю.М., Свірський В.С. Фінансові ризики в діяльності страхових компаній: теоретичні засади, сучасні реалії та прагматизм управління: монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2020. 171 с

3.2.9. Страхування : навч. посіб. / О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова, О. М. Пахненко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.

3.2.10. Клапків Ю. М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 568 с.

Додаткові рекомендовані джерела

3.2.11. Антипенко Н.В. Insurance market safety realities and problems of today. Security management of the XXI century: national and geopolitical aspects. Issue 2.

Коллективна монографія. – Eastern European Center of the Fundamental Researchers, Nemoros s.r.o., Prague, Czech Republic, 2020. 83-89с:

3.2.12. Страховий менеджмент: підручник / Ю.В. Алескерова, І.Ю. Салькова, Л.І. Федоришина. Вінниця: ВНАУ, 2019. 295 с

3.2.13. Слободянюк Н.О. Страховий менеджмент: конспект лекцій. Кривий Ріг, 2016. 165 с.

3.2.14. Олійник О.В. Страхування: навч. посіб. / О.В. Олійник, Г.О. Нагаєва. Харків: Стильна типографія, 2020. 256 с.

3.2.15. Сокиринська І.Г., Журавльова Т.О., Аберніхіна І.Г. Страховий менеджмент: навч. посіб. Дніпропетровськ: Пороги, 2016. 301с.

3.2.16. Аранчій В.І., Остапенко О.М., Остапенко Т.М. Страховий менеджмент: навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2018. 252 с.

3.2.17. Говорушко Т.А. Страхові послуги. 3-є видання. Навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 376 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Нормативні акти України: <http://www.nau.kiev.ua/>

3.3.2. Законодавство України: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

3.3.3. Національний банк України: <https://bank.gov.ua/>

3.3.4. Ліга страхових організацій України: <http://uainsur.com/>

3.3.5. Міністерство фінансів України: <https://minfin.com.ua/>

3.3.6. Форіншурер – Інтернет-журнал про страхування: <https://forinsurer.com/>

3.3.7. Страхування України – Інтернетпроект:

<https://www.ukrstrahovanie.com.ua/>

3.3.8. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем вищої освіти навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1,2 семестр					
Модуль №1 «Теоретичні аспекти страхового менеджмента»			Модуль №2 «Ключові напрямки страхового менеджмента»		
Виконання експрес-контрольних робіт та тестових завдань	10	-	Виконання експрес-контрольних робіт та тестових завдань	10	20

Розв'язання задач, відповіді на теоретичні питання, тощо під час аудиторної роботи на практичних заняттях	15	-	Розв'язання задач, відповіді на теоретичні питання, тощо під час аудиторної роботи на практичних заняттях	15	20
			Виконання контрольної роботи (домашньої)	-	20
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 здобувач вищої освіти має набрати не менше	15	-	Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 здобувач вищої освіти має набрати не менше	15	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	15	-	Виконання модульної контрольної роботи №2	15	-
Усього за модулем №1	40	-	Усього за модулем №2	40	60
Усього за модулями №1, №2				80	60
Семестровий екзамен				20	40
Усього за дисципліною				100	
Модуль №3 «Курсова робота»					
Виконання курсової роботи				60	60
Захист курсової роботи				40	40
Виконання та захист курсової роботи				100	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу вищої освіти, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем вищої освіти за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана здобувачем вищої освіти за результатами виконання та захисту **курсвої роботи** в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відомості модульного контролю, а також до навчальної картки, залікової книжки та Додатку до диплома, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.5. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS .

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки здобувача вищої освіти, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.